

Mødet den 1. Oktober 1925.

1. (J. Nr. 432—1925). Cirkulære fra Indenrigsministeriet om **Afholdelse af alm. Folketælling den 15. November d. A.**

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 252—1925). Undervisningsministeriets Approbation paa **Ændring af § 12 i Skoleplanen for Marselisborg Skole.**

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 23¹⁵—1925). **Beretning om Fattigvæsenet for 1924—25.**

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 424—1925). **Regnskab over Købmand Carl Poulsens Enkes Legat.**

Toges til Efterretning.

5. (J. Nr. 30—1925). Meddelelse fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse angaaende **Kommunens Overtagelse af Postvæsenets Ejendomme i Banegaardsgade.**

Fra Udvalget forelaa Meddelelse om, at man ved Forhandlingen med Ministeriet var enedes om følgende Overenskomst:

• Kommunen indgaar paa at overtage Ejendommene Banegaardsgade Nr. 36—38, 40, 42 og 44 samt Ejendommen Banegaardsgade Nr. 46 og Bruunsgade Nr. 2 til en Pris af 252044

Kr. 24 Øre, der dels betales kontant, dels ved Overtagelse af de indestaaende Kredit- og Hypothekforeningslaan, der fragaar i Købesummen med deres oprindelige Paalydende. Overtagelsen regnes fra 11. December 1925. Omkostningerne ved Overtagelsen deles ligelig mellem Parterne.

Til Gengæld tilsiger Ministeren, at der opføres en Hovedbanegaard i Forbindelse med et Posthus af ydre Dimensioner i det væsentlige i Overensstemmelse med den paa Mødet forelagte Skitse af 18. Juni 1925.

Statsbanerne vil drage Omsorg for, at Banegaardens Opførelse fremmes mest muligt og i det Omfang, som de bevilgede Midler tillader. Den skete Forsinkelse vil blive indhentet ved Forcing af Arbejdet, saavidt Forholdene tillader.«

B o r g m e s t e r e n forelagde Sagen. Der var ikke opnaaet meget ved Forhandlingen, men Overenskomsten var nu i Orden, og det var lovet, at Arbejdet skulde blive fremmet mest muligt.

Overenskomsten tiltraadtes.

6. (J. Nr. 200—1925). Meddelelse fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse angaaende **Udvidelsen af Jernbanebroen i Spanien.**

Der forelaa Meddelelse om, at man ved Forhandling med Ministeriet var enedes om følgende:

»Broen opføres i den tidligere omhandlede Bredde af 19 m mellem Landpillerne og med 3 Jernbanespor.

Statsbanerne afstaar uden Vederlag det til Udvidelse af Gaden nord for Broen nødvendige Areal efter den forelagte Gadeplan. Kommunen betaler som Tilskud til Ordningen et Beløb af 15000 Kr., skriver Femten Tusinde Kroner, med mindre Byraadet i Løbet af en Maaned foretrækker

i Stedet for dette Beløb at afgive et til det fornævnte Areal svarende Areal ved Forskydelse af Gadelinien for den projekterede ny Gade fra Fredensgade til Sønderalle. Om selve Gadelinien maa træffes nærmere Aftale.«

B o r g m e s t e r e n forelagde Indstillingen. Der var ikke andet at gøre end at gaa med til de 15000 Kr., hvis man ønskede Broen udvidet, medmindre Kommunen vilde afgive et Areal af Amtmandstoftens i Trekanten ved Fredensgade. Udvalget undersøgte nu, hvorvidt dette kunde undværes uden at ødelægge Byggeforholdene; i modsat Fald maatte Kommunen betale de 15000 Kr.

Overenskomsten tiltraadtes.

7. **Efterbevilling af Overskridelser i Regnskabet for :**

a. (J. Nr. 3¹³—1925). Skolevæsenet.

b. (J. Nr. 3¹³—1925). Sygehusene.

— 2. Behandling.

Efterbevilling meddeltes.

8. **Efterbevilling af Overskridelser i Regnskabet for :**

a. (J. Nr. 3¹⁴—1925). Indkvarteringsvæsenet.

b. (J. Nr. 3¹⁵—1925). Slagtehuset.

Overgik til 2. Behandling.

9. (J. Nr. 435—1925). Skrivelse fra Skolekommissionen i Anledning af den forestaaende **Mulighed for Indkvartering af Husvilde i Skolerne.**

Fra Skoledirektøren forelaa følgende Skrivelse :

»Paa given Foranledning tillader jeg mig herved over for den ærede Skolekommission at udtale min Frygt for, at der ved Flyttedag ; Oktober skal blive lagt Beslag paa Skolelokaler til Indkvartering af husvilde Familier.

For det første maa jeg gøre opmærksom paa, at en saadan Anvendelse af Skolerne, hvorved den planlagte Undervisning maa suspenderes, er fuldstændig lovstridig, med mindre da Undervisningsministeriets Tilladelse til Afvigelse fra

Undervisningsplanen indhentes, og det maa forekomme passende, at der i alt Fald ikke foretages noget usædvanligt Skridt over for Skolerne, forinden Forhandling med Undervisningsministeriet har fundet Sted. Ganske vist fandt en saadan Forhandling ikke Sted i 1916, da Skolerne første Gang fik Indkvartering af Husvilde. Men dengang rasede Verdenskrigen, og Mangelen paa Lejligheder ramte formentlig Byen uforberedt. Da der nu er Tid dertil, er det formentlig rigtigt, at en Henvendelse til Ministeriet finder Sted, inden der lægges Beslag paa Skolelokaler.

Men selv om Lovbestemmelser ikke lagde nogen Hindring i Vejen for Benyttelse af Skolerne, maa jeg paa det alvorligste beklage, at Undervisningen af Skoleungdommen indskrænkes. Det er vel en Selvfølge, at der ikke bliver Tale om at benytte (lejel) Privatskoler, ej heller Tale om at lægge Beslag paa Eksamensskolerne — Marselisborg Skole, de 4 Borgerskoler, hvor der undervises til Mellemskole- og Realeksamen. Tilbage bliver saa de Borgerskoler, hvor der undervises udelukkende efter Undervisningsplan for Borgerskoleklasserne, og som man vel kan sige søges af Byens jævne Befolkning. Det vilde formentlig være lidet sømmeligt at lægge Beslag paa disse Skoler og derved paa en Maade tilstaa, at Mellemskoleklassernes Undervisning er vigtigere end Borgerskoleklassernes.

Til Slutning: Aarhus kommunale Skolevæsen koster Stat og Kommune mellem 9 og 10,000 Kr. hver Skoledag. Man tør vel gaa ud fra, at Byraadet anser denne Udgift for vel anvendt, da Kommunen jo frivillig har paataget sig større Forpligtelse med Hensyn til Skolevæsen, end Loven kræver. Jeg tror ogsaa, at Aarhus By

og Borgere gennem Lærernes samvittighedsfulde Arbejde, faar Vederlag for Pengene. Men kan man vente, at dette Arbejde til Ungdommens Opdragelse ikke vil kendeligt slappes, hvis der ved et pludseligt Indgreb i Skolernes rolige Gang fra Autoriteternes Side lades forstaaa, at man vel beredvilligt har bevilget Pengene; men Undervisningen kan dog i Nødsfald suspenderes. < Tiltraadt af Skolekommissionen.

B o r g m e s t e r e n gav nogle Oplysninger om Situationen. Den fremsatte Beklagelse var velbegrundet, set fra Skoleautoriteternes Side, og den var tjenstlig tilstillet Undervisningsministeren til Overvejelse. Udvalget for Bygninger og Inventar var forleden Dag i København og forhandlede med Social- og Justitsministeren om en Udsættelse af Flyttedagen, og Skolekommissionen havde da fundet Anledning til at sende Skoledirektøren og Taleren til Mødet for at forelægge Skolevæsenets Syn paa Forholdet. Det vilde blive en Katastrofe at skulle lukke flere af Kommunens Skoler, og Skolekommissionen havde egentlig ikke Ret dertil; det var en Sag mellem Ministeriet og Byraadet; men som Forholdene var, blev det naturligvis ikke let for Ministeren at modsætte sig Indkvartering af Husvilde i Skolerne, saa det lod sig næppe afværge. Under Forhandlingerne kom ogsaa Spørgsmaalet om Kaserneerne frem. Forsvarsministeren havde hidtil stillet sig velvillig overfor Benyttelsen af disse til Husvilde, og Taleren havde senere sendt et motiveret Andragende til Forsvarsministeren om eventuelt at maatte disponere over Artillerikasernen, saafremt Soldaterne kunde indkvarteres privat eller muligvis i Telte. Justitsministeren havde allerede i Rigsdagens Sommersamling udarbejdet Forslag om Udsættelse af Flyttedagen og afgivet det til

Partierne til Overvejelse, men der var dengang ikke Tid til at naa til Enighed. Forslaget blev nu fremsat paany, saa snart Rigsdagen træder sammen. Forhaabentlig vilde det da lykkes under en eller anden Form at faa en Udsættelse til 1. December. Udvalget havde endvidere sammenkaldt Byens Rigsdagsmænd til en Drøftelse af Sagen, og de havde lovet at stille sig velvilligt til et Forslag om Udsættelse. Som Situationen laa i Øjeblikket, var der næppe Anledning til nogen Forhandling eller Vedtagelse, hvorfor Taleren vilde henstille at tage Sagen til Efterretning.

Leonhard Hansen ønskede gerne en bestemt Udtalelse om, hvad man vilde gøre ved de Husvilde, og om man agtede at tage Skolerne i Brug hertil.

Borgmesteren syntes, at hans Udtalelser tilstrækkelig oplyste, hvad man agtede at gøre. I Skrivelsen til Forsvarsministeren stod klart og tydeligt, at det blev nødvendigt at benytte Kommuneskolerne.

J. Perregaard vilde som Formand for Udvalget svare, at selvfølgelig blev man nødt til at benytte Skolerne til de Husvilde, selv om Ministeren satte sig derimod, men man vilde tage al mulig Hensyn og saa vidt muligt undtage de Skoler, som Skolevæsenet ønskede fritaget. Der var ingen anden Udvej end at benytte Skolerne; Folk kunde ikke indkvarteres i Telte om Vinteren.

Leonhard Hansen takkede for Hr. Perregaards Svar, som var mere oplysende end Borgmesterens. En Henstilling i en Skrivelse var ikke det samme som en Vedtagelse af Byraadet.

Borgmesteren svarede, at Byraadet ikke paa egen Haand kunde lukke Skolerne.

Toges til Efterretning.

10. (J. Nr. 28—1925). Indstilling fra Kasseudvalget om Anvisning af et Refusionsbeløb paa 11933,95 Kr. til Kongeriget Danmarks Hypotekbank i Henhold til Hjelpekassens Regnskab for 1923—24.

Indstillingen vedtoges.

11. (J. Nr. 447—1925). Indstilling fra Fattigudvalget om Udvidelse af Herberg for Hjemløse.

Udvalget foreslaar at foretage Udvidelsen efter det i sin Tid foreliggende Forslag B (Mødet ¹⁵/₁ 1925); dog skal den kun omfatte Loftsetagen og antages med Anskaffelse af Inventar at ville koste ca. 6000 Kr.

Beløbet foreslaas optaget paa Budgettet for 1926—27 under Konto II 7, medmindre det kan optages paa Konto XX for 1925—26.

Udvidelsen vil skaffe Plads til 60—65 Gæster, medens der nu er Plads til 35.

Leonhard Hansen forelagde Indstillingen. Gennemsnitsbelægningen paa Hjemmet havde været 14,3 pr. Dag, men et Par Gange i September Maaned havde Hjemmet været fuldt belagt, og der var da næppe Tvivl om, at der maatte ske en Udvidelse inden Vinteren. Man havde tænkt at foretage denne i Henhold til det tidligere Forslag B, dog saaledes, at det kun blev øverste Etage. Taleren gav nogle statistiske Meddelelser om Hjemmets Drift, som i det hele havde været meget tilfredsstillende.

Indstillingen vedtoges.

12. (J. Nr. 31²⁵—1925). Andragende fra Murermester H. Mortensen om kommunalt Tilskud til et Byggeforetagende ved Skovgaardsgade.

Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse anbefaler at yde det sædvanlige Tilskud.

Bevilgedes.

13. (J. Nr. 31¹⁰—1925). **Andragende fra Hammer Hansen om Henstand med Opførelsen af 2 af de Villaer, hvortil der er bevilget Tilskud.**

Anbefalet af Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse, men i saa Tilfælde maa Bevillingen til de ikke opførte 2 Villaer betragtes som bortfalden og maa søges paany, naar Andrageren agter at skride til Opførelsen.

Indstillingen vedtoges.

14. (J. Nr. 350—1925). **Henstilling fra Aarhus Tømrermesterforening om, at det maa have sit Forblivende med den hidtil fulgte Fremgangsmaade ved Udbydelsen af kommunalt Bygningssnedkerarbejde. (Side 130).**

Borgmesteren vidste ikke af, at der var sket nogen Vedtagelse om en Forandring fra den gamle Praksis, og det vilde sikkert heller ikke ske.

N. C. Christiansen erindrede om, at der i August Maaned kom en Skrivelse fra Snedkerne til Byraadet, hvori de søgte om at faa Kommunens Bygningssnedkerarbejde udbudt fagvis. Skrivelsen blev taget til Efterretning, men der blev tilføjet »til Iagttagelse«, og det kunde tyde paa, at der nu skulde trækkes skarpere Linier. Taleren ansaa det for bedst at benytte den gamle Fremgangsmaade; det vilde give flere Tilbud og dermed ogsaa det billigste Arbejde. Taleren vilde foreslaa, at Andragendet henvises til Udvalget for Bygninger og Inventar, som saa eventuelt kunde komme med Forslag til Byraadet.

M. C. Falk foreslog at tage Sagen til Efterretning, ligesom man gjorde ved Snedkernes Andragende.

J. Perregaard indrømmede, at naar der paa Skrivelsen var sat »til Iagttagelse«, var det ikke det samme som »til Efterretning«.

Borgmesteren maatte holde paa, at som Sagen dengang forelaa i Byraadet, var det den rigtigste Paategning.

J. Perregaard henstillede saa at give den foreliggende Sag samme Paategning.

Borgmesteren fandt det naturligt, da de to Sager var af samme Beskaffenhed.

Til Efterretning og Iagttagelse.

15. (J. Nr. 31¹⁷—1925). **Andragende fra Murerne K. Sørensen og V. Jochumsen om Tilskud til et Byggeforotagende ved Iver Huitfeldsgade.**

Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse anbefaler at give det sædvanlige Tilskud under Forudsætning af, at Arbejdet ikke er paabegyndt før Byraadets Beslutning af 27. August.

Borgmesteren meddelte, at det nu var oplyst, at Arbejdet var paabegyndt efter Byraadets Vedtagelse.

Bevilgedes.

16. (J. Nr. 331—1925). **Indstilling fra Belysningsudvalget om Afskrivning af uerholdelige Restancer for Gas- og Elektricitetsafgift.**

M. Brammer syntes, det var altfor store Beløb, der maatte afskrives, og vilde spørge Udvalget, om der ikke var Mulighed for at træffe Foranstaltninger derimod. Gas og Lys var dyrt nok i Forvejen for dem, som betalte, og hvis man saa oven i Købet skulde betale for dem, som ikke vilde, blev det let for meget. Udvalget burde overveje Spørgsmaalet og maaske prøve at kræve Depositum eller Kaution, saa de store Tab kunde undgaas.

Borgmesteren oplyste, at Afskrivningerne beløb sig til ialt 13317 Kr., og en Del af Beløbet var helt fra 1921—22. Sammenlignet med denne

Forretnings Omsætning maatte Tabet kaldes meget ringe.

H. P. Christensen bemærkede, at der her var Tale om en Forretning med en Omsætning paa 5—6 Mill. Kr. aarlig, og i Forhold dertil var det et meget lille Beløb. En Del af Restancerne hidrørte fra Forretningsfolk, som gik konkurs, og saa kunde de ikke inddrives; andre fraflyttede Byen uden at betale, og i saa Tilfælde forsøgte Udpantning, men som Regel var der ikke noget at tage. Hvis en Mand androg om at faa Gas eller Lys, og han havde Gæld fra tidligere Tid, krævede man altid denne betalt. Men som Forholdene havde været i de senere Aar, maatte det kaldes en meget beskednen Afskrivning.

Indstillingen vedtoges.

17. (J. Nr. 1¹⁶—1925). **Andragende om Tilladelse til Udstykning af Matr. Nr. 375 af Bygr.**
Anbefaledes.
-